

Udskrift af Arbejdsrettens dom af 10. april 2024

I sag nr. 2023-809:

Fagbevægelsens Hovedorganisation
for
Offentligt Ansattes Organisationer
for
Hærens Konstabel- og Korporalforening
(advokat Jesper Schäfer Munk)

mod

Medarbejder- og Kompetencestyrelsen
for
Forsvarsministeriets Personalestyrelse
(advokat Jonas Blegvad Jensen)

Dommere: Christian Alsøe, Mads Andersen, Rikke Foersom (næstformand og retsformand), Kirsten Brask Lillevang, Henrik W. Petersen, Cecilia Ricard, Anne Windfeldt Trolle.

Indledning

Sagen angår udmåling af den bod, som Forsvarsministeriets Personalestyrelse skal betale til Hærens Konstabel- og Korporalforening som følge af overtrædelser af reglerne i Statens arbejdstidsaftale om hviletid (§ 12) og fridage (§ 15) vedrørende 28 medarbejdere i Slesvigske Fodregiment i 1. kvartal 2022.

Parternes påstande

Klager, Fagbevægelsens Hovedorganisation for Offentligt Ansattes Organisationer for Hærens Konstabel- og Korporalforening, har nedlagt påstand om, at Forsvarsministeriets Personalestyrelse skal betale en bod fastsat efter Arbejdsrettens skøn.

Indklagede, Medarbejder- og Kompetencestyrelsen for Forsvarsministeriets Personalestyrelse,
har påstået frifindelse mod betaling af 10.000 kr.

Sagsfremstilling

Den 20. maj 2022 orienterede kompagnichef A en række personer ved Slesvigske Fodregiment (SLFR) om, at der i 1. kvartal 2022 var sket brud på arbejdstidsbestemmelserne i 2. kompagni. Af mailen fremgår bl.a.:

”Sagen kort: Jeg har i perioden 01JAN – 31MAR 2022 disponeret mit personel til løsning af pålagte opgaver, ud over hvad jeg havde ressourcer til. Det betyder, at 23 soldater i 2KMP i den pågældende periode ikke har haft de 26 fridage, som de har krav på. Det drejer sig alene om PSN fra KSGRP.

Jeg orienterer mit eget TMU på mandag, herunder præsenterer en plan for hvordan vi mitigerer, at det sker igen.

CH/XIII har instrueret mig i, at vi skal holde et møde mhp. at afdække way ahead vedrørende det faktiske brud.

Separat mødeindkaldelse tilgår.”

Den 22. juni 2022 sendte B fra Hærens Konstabel- og Korporalforening (HKKF) en mail til Forsvarsministeriets Personalestyrelse (FPS). Af mailen fremgår bl.a.:

”HKKF skal hermed bede FPS indkalde til møde jf. HKKF’s overenskomst § 33 med påstand om brud på overenskomsten og fastsættelse af bod.

Fra vores tillidsrepræsentant ved SLFR har vi modtaget en henvendelse om brud på Statens Arbejdstidsaftale § 15 stk. 1.

...

Af mail dateret den 20. maj 2022 ... skriver kompagnichef A en mail adresseret til ”alle”. Af mailen fremgår det...

HKKF kan deraf konstatere, at dette er brud på statens arbejdstidsaftale § 15 stk. 1.

HKKF skal anmode FPS forud for mødet at skabe et overblik over, hvor mange fridage der konkret er tale om. HKKF ønsker ligeledes at høre, hvordan FPS vil sørge for, at de berørte medarbejdere får de fridage, som de i strid med statens arbejdstidsaftale ikke har fået i 1. kvartal 2022.

HKKF skal endelig bemærke, at denne sag har fællestræk med den sag, der blev afgjort med bod på møde den 23. september 2021. HKKF mener dog, der i denne nye konkrete sag er den skærpene omstændighed, at tjenestestedet med forsæt har brudt overenskomsten, idet tjenestestedet tilsyneladende kender til de aftalte regler om fridage. Det må efter HKKF's opfattelse afspejles i bodsstørrelsen."

Af referat af et møde den 5. juli 2022 mellem Forsvarsministeriets Personalestyrelse og Hærens Konstabel- og Korporalforening fremgår bl.a.:

"HKKF påstand:

Der er sket 23 brud på statens arbejdstidsaftale, idet 23 soldater ved 2 KMP SLFR i 1. kvartal 2022 ikke har haft de 26 fridage i kvartalet, som de har krav på, jf. Statens arbejdstidsaftale § 15 stk. 1.

HKKF bemærker desuden, at denne sag er identisk med en tidligere sag fra Danske Artilleriregiment (DAR), som blev forligt ved, at FPS betalte en bod til HKKF på kr. 10.000 den 23. september 2021. Denne sag omhandlede i alt 35 medarbejdere, hvilket HKKF dog først [fik] oplyst, efter sagen var forligt. HKKF mener, at der i denne sag er en skærpene omstændighed ved, at tjenestestedet med forsæt har brudt overenskomsten, idet tjenestestedet tilsyneladende kender til de aftalte regler om fridage.

HKKF fortæller på mødet, at bruddet er forsøgt håndteret lokalt ved, at ledelsen forsøgte at indgå en aftale med den lokale HKKF-tillidsrepræsentant om udbetaling af merarbejde. Der er tale om merarbejde, som alligevel ville ske via de almindelige regler for godtgørelse af merarbejde.

Det blev af FPS på mødet oplyst på baggrund af information fra Hærkommandoen, 2. brigade og SLFR, at ovenstående faktisk omfatter 28 medarbejdere, som ikke har haft 26 fridage i kvartalet. Ud af de 28 medarbejdere har én 14 fridage, og to medarbejdere har 25 fridage. 19 medarbejdere har 20-25 fridage, og 9 medarbejdere har 14-19 fridage.

Det er endvidere oplyst, at der fremadrettet er iværksat yderligere foranstaltninger ved at inddrage det lokale administrative element samt ved at aflyse en øvelse med henblik på, at forvaltningen overholdes.

FPS er af den opfattelse, at de 23 brud skal anses som et samlet brud, da der er tale om én fejlforvaltning i relation til planlægningen af ét samlet beredskab. FPS anser det ikke for skærpene, at der er sket et tilsvarende brud ved DAR, da bruddene er sket ved to forskellige myndigheder, som er geografisk adskilte, og som ikke har samme forvaltende myndighed. Der er således tale om helt nye aktører. Det er 2. brigades opfattelse, at kompagnichefen straks rapporterede til foresatte, da han konstaterede fejlen, ligesom bataljonen rapporterede til brigaden. Det er ikke FPS opfattelse, at kompagnichefen har handlet med forsæt.

FPS har ikke kendskab til, at der er forsøgt indgået en lokal aftale om udbetaling af merarbejde, og det er heller [ikke] blevet oplyst af Hærkommandoen, 2. brigade og SLFR.

Sagen blev forhandlet med følgende resultat:

Uenighed, idet dog FPS erkender, at der er sket en overtrædelse af arbejdstidsaftalens § 15 stk. 1. FPS har tilbudt HKKF et forlig på kr. 10.000, som svarer til forliget i sagen fra DAR. HKKF er uenig i størrelsen på forliget og ønsker et forlig på kr. 50.000.”

Den 15. september 2022 blev der afholdt fællesmøde mellem Medarbejder- og Kompetencestyrelsen (MEDST) og Offentligt Ansattes Organisationer, hvor enighed ikke kunne opnås.

Den 5. oktober 2022 blev der afholdt møde mellem Forsvarsministeriets Personalestyrelse og Hærens Konstabel- og Korporalforening. Af referatet fra mødet fremgår bl.a.:

”HKKF påstand om brud på Statens arbejdstidsaftale 12 stk. 3, for flere medarbejdere ved Slesvigske fodregiment (SLFR) i Haderslev

HKKF har ved mail af 23. september 2022 anmodet om forhandling vedr. ovenstående påstand.

HKKF påstand:

Der har været 81 overtrædelser af statens arbejdstidsaftale § 12, stk. 3 i 1. kvartal 2022 ved SLFR.

Derudover er der konstateret brud på arbejdsmiljølovens regler om daglig hvileperiode. HKKF har fremsat krav om bod på 50.000 kr.

FPS anerkender, at der er sket et brud på § 12 stk. 3.

Sagen blev forhandlet med følgende resultat:

Enighed i, at der er sket et brud på § 12 stk. 3, idet FPS mener, at der er tale om en samlet overtrædelse af statens arbejdstidsaftale, da der er tale om en forvaltningsakt. Der er enighed om, at der er sket brud på arbejdsmiljølovens regler om daglig hvileperiode, idet der to gange på en uge er sket nedsættelse af hviletiden for én medarbejder. HKKF ønsker en bod, hvortil FPS ikke har mandat til, hvor HKKF henvises til MEDST.”

Den 15. december 2022 blev der afholdt fællesmøde mellem Medarbejder- og Kompetencestyrelsen og Offentligt Ansattes Organisationer, hvor enighed fortsat ikke kunne opnås.

Der er udarbejdet en opgørelse over de konstaterede overtrædelser af Statens arbejdstidsaftale i 1. kvartal 2022. Parterne er enige om, at overtrædelserne vedrører 28 medarbejdere, og at der

i perioden er konstateret 81 overtrædelser af § 12, stk. 3, om hviletid og 28 overtrædelser af § 15, stk. 1, om fridage. Parterne er desuden enige om, at der vedrørende én enkelt medarbejder er konstateret en overtrædelse af § 12, stk. 1 og 2, om daglige hvileperioder.

Der er for Arbejdsretten fremlagt et eksempel på en ansættelseskontrakt for en konstabel ansat af Forsvarsministeriets Personalestyrelse i august 2021. Det fremgår heraf, at ansættelsen sker i henhold til den til enhver tid gældende overenskomstaftale mellem Forsvarsministeriets Personalestyrelse og Hærens Konstabel- og Korporalforening.

Parterne har under sagen henvist til et forlig indgået den 23. september 2021 mellem Forsvarsministeriets Personalestyrelse og Hærens Konstabel- og Korporalforening i en sag om overtrædelse af § 15, stk. 1, i Statens arbejdstidsaftale i Danske Artilleriregiment (DAR). Af referatet fra det møde, hvor det såkaldte DAR-forlig blev indgået, fremgår bl.a.:

”Emne: HKKF påstand om brud på Statens arbejdstidsaftale 15 stk. 1, for en konkret medarbejder

HKKF har ved skrivelse af 20. august 2021 anmodet om forhandling vedr. ovenstående påstand.

HKKF påstand:

Der er for den anførte medarbejder sket brud på Statens arbejdstidsaftale § 15 stk. 1, idet der for 2. kvartal 2021 kun er afholdt 17 fridage iht. Arbejdstidsaftalerne § 15. Jf. arbejdstidsaftalen har medarbejderen krav på min. 26 fridage pr. kvartal.

Det blev på mødet belyst på baggrund af information fra Hærkommandoen, at ovenstående kan omfatte op til 35 medarbejdere.

Sagen blev forhandlet med følgende resultat:

Der er sket en overtrædelse af arbejdstidsaftalens § 15 stk. 1.

Overtrædelsen medfører en ordensbod på kr. 10.000,-, der indbetales til HKKF snarest muligt.”

Forklaringer

Der er afgivet forklaring af B, C, D, E, F og G.

B har forklaret bl.a., at han er faglig konsulent i Hærens Konstabel- og Korporalforening. Slesvigske Fodregiment ligger i Haderslev og er en infanterienhed.

VIDAR-beredskabet bygger på en samarbejdsaftale mellem Forsvaret og politiet. Aftalen indebærer, at Forsvaret stiller et beredskab til rådighed for politiet ved særlige begivenheder som f.eks. naturkatastrofer eller terrorsituationer. Der er typisk tale om bevogtningsopgaver.

Det er ham, der har lavet den fremlagte opgørelse over de skete brud. Som det fremgår af opgørelsen, er der sket overtrædelser af § 15 i arbejdstidsaftalen for 28 medarbejdere. For de 28 medarbejdere er der desuden sket i alt 81 overtrædelser af hviletidsbestemmelsen i § 12, stk. 3. Overtrædelser af arbejdstidsaftalens § 12, stk. 1 og 2, angår en enkelt medarbejder.

Han blev opmærksom på overtrædelserne af arbejdstidsaftalen, da han blev kontaktet af en tillidsrepræsentant. Tillidsrepræsentanten havde været til møde med kompagnichefen, der havde oplyst, at der var nogle medarbejdere, der ikke havde fået de fridage, de havde ret til. Det var kompagnichefen, der havde opdaget det. Kompagnichefen havde sagt, at enheden ville udbetale merarbejde på grund af de manglende fridage. Tillidsrepræsentanten spurgte ham til råds, og han sagde, at den foreslåede løsning skulle afvises, da den ikke var overenskomstmæssig. Den rigtige løsning var at give medarbejderne de fridage, de ikke havde fået.

Han deltog i mødet den 5. juli 2022. Det var ham, der havde anmodet om et møde. De fik oprindeligt oplyst, at der var tale om 23 brud. Senere fik de oplyst, at det var 28 brud. De blev ikke enige på mødet den 5. juli 2022. Hærens Konstabel- og Korporalforening mente, at der var tale om 28 enkeltstående brud, mens Forsvarsministeriets Personalestyrelse mente, at der var tale om ét samlet brud.

Han deltog også i mødet den 5. oktober 2022. Mødet blev afholdt, fordi han efter en fornyet gennemgang af arbejdstidssedlerne kunne konstatere, at der var begået 81 brud. De 81 brud havde ikke været en del af den tidligere gennemgang. På mødet var Hærens Konstabel- og Korporalforening og Forsvarsministeriets Personalestyrelse uenige af de samme grunde som på mødet den 5. juli 2022.

Han rettede henvendelse til Forsvarsministeriets Personalestyrelse den 7. maj 2023. Han spurgte til, om medarbejderne havde fået deres fridage. Han vidste, at medarbejderne på det

tidspunkt ikke havde fået de fridage, de havde krav på. I dag er medarbejderne blevet kompenseret.

Han deltog i mødet den 23. september 2021, hvor DAR-forliget blev indgået. Sagen angik en enkelt medarbejder, der i et kvartal ikke havde fået de 26 fridage, som hun havde krav på, men alene 17 fridage. Sagen blev forliget, således at Forsvarsministeriets Personalestyrelse skulle betale en bod på 10.000 kr. Forliget angik alene den ene medarbejder. Ved mødets slutning oplyste G fra Forsvarsministeriets Personalestyrelse ”i døråbningen”, at der var op til 35 tilsvarende tilfælde.

C har forklaret bl.a., at han er garnisonsfællestillidsmand ved Slesvigske Fodregiment. Han har været i Hæren i 30 år. Hvert kompagni har en tillidsmand, og derudover har hver bataljon en fællestillidsmand.

Han blev opmærksom på, at der var sket brud på arbejdstidsreglerne i 2. kompagni, da kompagniets tillidsmand kom til ham sammen med kompagnichefen og bad om et møde. Der blev afholdt et møde med kompagniets ledelse og de to tillidsrepræsentanter. Han deltog i mødet som bisidder til kompagniets tillidsmand. På mødet blev compensationen for bruddene drøftet, og kompagniets ledelse spurgte, om problemet kunne løses med en økonomisk compensation, hvilket Hærens Konstabel- og Korporalforening afviste.

Han har ikke deltaget i den efterfølgende fagretlige proces.

D har forklaret bl.a., at han var konstabel i 2. kompagni i 1. kvartal 2022. Han har været i Forsvaret siden sommeren 2020, hvor han vendte tilbage til Forsvaret efter en kort periode i civil. I dag er han på Svanemøllens Kaserne.

Han var en del af VIDAR-beredskabet, da han var ved Slesvigske Fodregiment. VIDAR-beredskabet er sat i værk til at støtte Rigspolitiet med det, der måtte være behov for, f.eks. i forbindelse med terror og masseskyderi. I beredskabet blev de uddannet af politiet til at varetage opgaver med bl.a. transport, bevogtning og indtrængning i bygninger.

Når man er en del af VIDAR-beredskabet, er man på beredskab en uge ad gangen. Når man er på beredskab, skal man have en taske pakket og klar, da man skal kunne være på kasernen inden for et givent tidsrum. Det er begrænset, hvor langt væk fra kasernen man kan tage. Man skal kunne føre våben og køretøjer, hvis man bliver kaldt ind, så man kan ikke indtage alkohol. Man tænker over det, når man er på beredskab. Han oplevede selv bl.a. at blive aktiveret i beredskabet i forbindelse med skyderiet i indkøbscenteret Field's. VIDAR-beredskabet havde ikke noget at gøre med krigen i Ukraine.

Han er blevet kompenseret med frihed for de manglende fridage. Efter episoden blev de indkaldt til et møde med kompagnibefalingsmanden, hvor de fik at vide, at der var sket en fejl, og at en række medarbejdere havde fridage til gode. De fik at vide, at fridagene skulle afvikles med det samme. Det havde minimal værdi for ham at få fri i to uger med så kort varsel, da der ikke var andre, der havde fri på det tidspunkt.

E har forklaret bl.a., at han var i Forsvaret fra 2020 til sommeren 2023. Han var en del af Slesvigske Fodregiment og også en del af VIDAR-beredskabet.

VIDAR-beredskabet kørte på turnus. Han er ikke sikker på, hvordan turnus blev fastlagt. Mens han var en del af beredskabet, havde han fem timer til at stille på kasernen. Han fik uddannelse af politiet i forbindelse med VIDAR-beredskabet. Han og de øvrige, der var en del af beredskabet, blev uddannet i bl.a. nærkamp, håndgemæng, standsning af køretøjer og bevogtning. VIDAR-beredskabet havde intet at gøre med arbejdet ved grænsen. Det havde heller ikke noget at gøre med krigen i Ukraine.

Han husker ikke, om han har fået kompensationsfri på baggrund af de overtrædelser af arbejdstidsreglerne, som sagen angår.

F har forklaret bl.a., at han er chefsergent. Han var administrationsbefalingsmand i Hærkommandoen på tidspunktet for sagen. Nu er han i Forsvarsministeriets Personalestyrelse og arbejder med bl.a. overenskomster.

DAR-forliget angik en anden myndighed og en anden geografisk lokation, men sagerne er sammenlignelige, idet forliget også vedrørte brud, der var sket som følge af VIDAR-beredskabet.

Hvert regiment i Hæren har sin egen økonomi og en oberst i spidsen. De to brigader, som regimenterne er underlagt, har en brigadegeneral i spidsen. Arbejdstiden planlægges lokalt på et lavere niveau end regimentet. De forskellige myndigheder har ikke adgang til hinandens dokumenter, men i Hærkommandoen forsøgte de at ensrette og gennemføre ”best practice”.

Arbejdstid i Forsvaret er et meget komplekst område. Det er en stor opgave at planlægge medarbejdernes arbejdstid, hvilket er årsagen til, at man ser sager som den foreliggende.

I begyndelsen af 2022 gik Hæren i forhøjet beredskab på grund af indikationer angående Rusland og Ukraine. Da Rusland invaderede Ukraine, var hele Hæren sat i et højt alarmberedskab, og der var enheder i NATO-beredskab, som var klar til at rykke ud. På et tidspunkt i foråret 2022 sendte Hæren ca. 1.000 folk afsted på forskellige opgaver.

VIDAR-beredskabet var ikke en del af det skærpede beredskab i anledning af invasionen af Ukraine. VIDAR-beredskabet er en national støtte til politiet. VIDAR-beredskabet var dog også påvirket af den øgede generelle belastning i Hæren.

Han kender til DAR-forliget fra september 2021. Sagen kom helt bag på dem. Den kom også bag på ham, selv om han har været i systemet i 25 år. Sagen medførte en række tiltag hos Forsvaret, idet der var et behov for at uddanne personalet i håndtering af arbejdstid. Han deltog ikke selv i mødet, hvor forliget blev indgået, men det er hans opfattelse, at forliget angik 35 medarbejdere.

I Forsvarsministeriets Personalestyrelse har de uddannet personalet i håndtering af arbejdstid på flere niveauer. De samlede først alle administrative elementer. Derefter blev de kontoransatte sendt på seminar. De rullede så uddannelsen ud på kompagnichefniveau og inddrog de medarbejdere, der står for planlægning af øvelser. Der var rigtig mange mennesker, der skulle uddannes. Uddannelsen blev udrullet med start i juni 2022.

Arbejdstidsovertrædelserne vedrørende de 28 medarbejdere er sket i forbindelse med planlægningen af et samlet beredskab for en gruppe medarbejdere.

G har forklaret bl.a., at han siden 2008 har været ansat i Forsvarsministeriets Personalestyrelse. Han er i Center for Overenskomst, hvor han har med arbejdstid at gøre.

Han var med til forhandlingerne i forbindelse med DAR-forliget. Det er hans opfattelse, at sagen angik op til 35 medarbejdere, og at det var en del af de drøftelser, de havde på mødet. Forliget angår den samlede sag. Sagen blev afgjort på mødet, således at der skulle betales en bod på 10.000 kr. Han husker ikke de nøjagtige diskussioner på mødet, men han kan ikke forestille sig, at det forhold, at der kunne være tale om op til 35 medarbejdere, var noget, som han først oplyste i døren ved mødets afslutning.

I den foreliggende sag er der efter hans opfattelse tale om ét enkelt brud. Der skete en fejl i planlægningen, og der er derfor tale om ét brud. Sagen er sammenlignelig med DAR-sagen. Begge sager angår VIDAR-beredskabet og planlægningen af vagter i den forbindelse.

Overenskomstgrundlag

De 28 medarbejdere, som sagen angår, var efter det oplyste omfattet af overenskomsten mellem Forsvarsministeriets Personalestyrelse og Hærens Konstabel- og Korporalforening og dermed af Statens arbejdstidsaftale, jf. overenskomstens § 18.

Statens arbejdstidsaftale indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

§ 12. Den daglige hvileperiode efter arbejdsmiljølovgivningen kan undtagelsesvis nedsættes fra 11 til 8 timer 1 gang ugentlig.

Stk. 2. Efter lokal aftale kan hvileperioden nedsættes til 8 timer indtil 2 gange ugentlig, dog ikke 2 døgn i træk.

Stk. 3. Der kan højst være 10 arbejdsdage mellem 2 fridage.

...

§ 15. Den ansatte har ret til mindst 26 fridage i kvartalet. Antallet af fridage forhøjes med antallet af eventuelle søgnehellidage i perioden, bortset fra søgnehellidage, der falder på ugedage, hvor den ansatte i forvejen altid har fri.

Stk. 2. En fridag skal være på mindst 40 timer. Hvis der indgår et helt kalenderdøgn, anses fridagen dog for givet, hvis den er på mindst 36 timer.

Stk. 3. Hvis der gives 2 fridage i sammenhæng, skal den samlede frihed være på mindst 64 timer. Hvis der indgår 2 hele kalenderdøgn, anses fridagene dog for givet, hvis den

samlede frihed er på mindst 56 timer. Hvis der gives mere end 2 fridage i sammenhæng, skal de øvrige fridage have en længde på mindst 24 timer.

Stk. 4. Arbejdstiden tilrettelægges sådan, at den ansatte så vidt muligt får 2 sammenhængende fridage pr. uge.

Stk. 5. Mindst 30 fridage pr. år skal placeres på søn- eller helligdage.”

Parternes argumentation

Klager har anført navnlig, at der er sket i alt 111 brud på Statens arbejdstidsaftale. Bruddene er alle sket inden for samme militære enhed, Slesvigske Fodregiment. Bruddene er sket i forbindelse med tjeneste inden for landets grænser og ikke i forbindelse med international tjeneste eller krigslignende opgaver. Bruddene er sket i forbindelse med almindelig tjeneste på garnisonen og som tilkaldevagt i forbindelse med VIDAR-beredskabet. VIDAR-beredskabet er ikke en ekstraordinær tjeneste, men derimod en almindelig støtte til politiet.

Overtrædelserne er sket bevidst. Indklagede kunne have kontaktet overenskomtparterne med henblik på at drøfte arbejdssituationen og mulighederne for at indgå en overenskomstmæssig aftale, der kunne sikre arbejdstider i overensstemmelse med arbejdstidsaftalen. Det gjorde indklagede ikke.

Der er tale om ganske betydelige brud på arbejdstidsreglerne. Bruddene har medført, at soldater i flere tilfælde ikke har haft fri i en periode på mere end tre uger i træk, hvilket i sig selv må betragtes som en alvorlig tilsidesættelse af reglerne.

Det skal indgå som en skærpende omstændighed, at der er tale om et gentagelsestilfælde. En lignende sag om en medarbejder ved Danske Artilleriregiment blev afgjort ved forlig mellem Forsvarsministeriets Personalestyrelse og Hærens Konstabel- og Korporalforening den 23. september 2021. DAR-forliget udgør ikke en aftalt standardbod mellem parterne og kan ikke på nogen måde være retningsgivende for bodsniveauet i den foreliggende sag.

Der er ingen undskyldelige omstændigheder i sagen, og boden skal derfor fastsættes til mindst 100.000 kr.

Indklagede har anført navnlig, at det ikke bestrides, at der skal betales en bod. Overtrædelserne af Statens arbejdstidsaftale udgør imidlertid ét samlet brud. Bruddet er opstået som følge af

fejlforvaltning i forbindelse med planlægning af ét samlet beredskab over for gruppe medarbejdere i samme enhed.

Bodsniveauet er fastsat af parterne i DAR-forliget af 23. september 2021. Som det fremgår af mødereferatet, angik DAR-sagen 35 medarbejdere. Et tidligere fastsat bodsniveau for overtrædelse af arbejdstidsaftalen mellem parterne er relevant ved fastsættelsen af bodens størrelse i den foreliggende sag.

Der er ikke tale om bevidste overtrædelser af arbejdstidsreglerne. Overtrædelserne udsprang af en ekstraordinær situation i 1. kvartal 2022, der var udløst af situationen i Ukraine. Situationen øgede belastningen af Forsvaret og Hæren. VIDAR-beredskabet blev påvirket af det generelle pres i begyndelsen af 2022. Overtrædelserne af arbejdstidsreglerne skete som følge af utilsigtede fejl i planlægningen af de pågældende soldaters 12-timers-beredskaber. Kompagnichefen var ikke opmærksom på, at planlægningen af beredskabet indebar overtrædelse af arbejdstidsreglerne, og han kunne derfor ikke i forbindelse med planlægningen have rettet henvendelse til overenskomstparterne med henblik på at drøfte problemstillingen.

Der er ikke tale om en gentagelsessituation. Det brud, som DAR-forliget angik, blev begået af en anden aktør ved et andet regiment. Der er ikke tale om samme myndighed. Arbejdstiden planlægges lokalt af den enkelte leder eller mellemlider, f.eks. en kompagnichef. Det kan i den sammenhæng ikke tillægges betydning, at ansættelsesmyndigheden på Forsvarsministeriets område er centraliseret ved Forsvarsministeriets Personalestyrelse. De enkelte enheder er selvstændige myndigheder, der ikke har adgang til hinandens systemer.

Der foreligger en række formildende omstændigheder. Det må ved bodsfastsættelsen indgå bl.a., at der efter DAR-forliget blev iværksat en række tiltag for at undgå fremtidige fejl, herunder undervisning af det administrative personel. Det må også indgå, at samtlige medarbejdere er blevet kompenseret for de manglende fridage. Desuden må det indgå, at Forsvaret dækker et meget stort område, og at reglerne om arbejdstid er særdeles komplicerede. Bodden bør på den baggrund fastsættes til 10.000 kr.

Arbejdsrettens begrundelse og resultat

Sagen angår udmåling af den bod, som Forsvarsministeriets Personalestyrelse skal betale til Hærens Konstabel- og Korporalforening som følge af overtrædelser af reglerne i Statens arbejdstidsaftale om hviletid (§ 12) og fridage (§ 15) vedrørende 28 medarbejdere i Slesvigske Fodregiment i 1. kvartal 2022.

Parterne er enige om, at der i perioden er konstateret 81 overtrædelser af reglerne om hviletid, jf. arbejdstidsaftalens § 12, stk. 3, og 28 overtrædelser af reglerne om fridage, jf. § 15, stk. 1. Der er desuden vedrørende én enkelt medarbejder konstateret en mindre overtrædelse af reglerne om daglige hvileperioder, jf. § 12, stk. 1 og 2.

Boden skal i medfør af arbejdsretslovens § 12, stk. 5, fastsættes efter en samlet vurdering af sagens omstændigheder, herunder overtrædelsernes karakter og omfang.

Arbejdsretten finder, at der ved fastsættelsen af bodens størrelse på den ene side må lægges vægt på, at der er tale om et stort antal overtrædelser af arbejdstidsregler, der har til formål at sikre medarbejderne tilstrækkelig hviletid og fridage, og at det påhviler Forsvarsministeriets Personalestyrelse som arbejdsgiver at påse overholdelsen heraf.

På den anden side må der lægges vægt på, at det fremgår af oplysningerne i sagen, herunder af forklaringerne fra chefsergent F og chefsergent G, at overtrædelserne af arbejdstidsreglerne i Slesvigske Fodregiment skete som følge af en fejl i forbindelse med planlægningen af det såkaldte VIDAR-beredskab i 1. kvartal 2022. Der må i den forbindelse også lægges vægt på, at kompagnichef A, der havde forestået planlægningen af VIDAR-beredskabet i 1. kvartal 2022, den 20. maj 2022 orienterede om overtrædelserne, og at der herefter blev afholdt flere møder, hvor overtrædelserne og spørgsmålet om kompensation til medarbejderne blev drøftet.

Oplysningerne i sagen giver ikke Arbejdsretten grundlag for at antage, at overtrædelserne af arbejdstidsreglerne har været bevidste eller systematiske. Arbejdsretten finder endvidere, at der ikke er grundlag for at tillægge parternes forlig af 23. september 2021 vedrørende overtrædelse af arbejdstidsaftalens § 15, stk. 1, i Danske Artilleriregiment betydning ved fastsættelsen af bodens størrelse i den foreliggende sag.

Boden findes herefter passende at kunne fastsættes til 50.000 kr.

T h i k e n d e s f o r r e t:

Forsvarsministeriets Personalestyrelse skal inden 14 dage til Hærens Konstabel- og Korporalforening betale en bod på 50.000 kr.

I sagsomkostninger skal klager, Fagbevægelsens Hovedorganisation for Offentligt Ansattes Organisationer for Hærens Konstabel- og Korporalforening, og indklagede, Medarbejder- og Kompetencestyrelsen for Forsvarsministeriets Personalestyrelse, hver især betale 2.500 kr. til Arbejdsretten. Sagsomkostningsbeløbene skal betales inden 14 dage efter afsigelsen af denne dom.

Rikke Foersom